

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Nr. de Duminică
Pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERȚIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se ina-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XII.

NUMĂR POPORAL

Nr. 1.

Anunțarea votului universal.

În ședința de ieri a Camerei din Buda-
pesta s'a petrecut un lucru de mare însem-
nătate pentru noi: s'a anunțat în chip o-
ficial proiectul votului universal.

Răspunzând unei interpelații a deputatu-
lui socialist Mezöffy Vilmos, ministrul de
interne, contele Andrassy a spus că în luna
Martie ori mai târziu Aprilie guvernul va
prezenta Camerei proiectul sufragiului uni-
versal. Asupra principiilor fundamentale însă
pe cari se va întemeia reforma, ministrul
de interne a spus că nu se declară. Nu e
în conformitate cu parlamentarismul, a
zis, să se declare înainte de a fi reforma
gata.

Înțelegem parlamentarismul pe care-l res-
pectă deodată Andrassy, care pân'aci l-a
ignorat doar mai mult. Să nu aducem alt
exemplu pentru respectul său față de par-
lamentarism decât un principiu elementar al
parlamentarismului: datoria ministrului d-a
răspunde la interpelări. Cine a călcat prea
mult această datorie decât îngâmfatul mi-
nistru de interne!

Acum ministrul vedem că vrea să fie în
conformitate cu parlamentarismul. O știe
el bine de ce, și o știm și noi. În momen-
tul când țara aceasta va afla criminalele
sale intenții de a despoia pe cetățenii ne-
maghiari de drepturi, prea bine o știe, că

toate se întorc aici de-a valma. Din mo-
mentul acela s'a isprăvit cu pacea, cu lini-
ștea, cu posibilitatea unei legiuri, din mo-
mentul acela intră în funcție jandarmul, care
pân'atunci trebuie așezat în fiecare colț. S'a
și îngrijit el d'aceasta, prevăzând în budge-
tul anului viitor sporirea cu 800 a contin-
gentului jandarmeriei.

Pentru Andrassy și pentru guvern deci,
cu cât se vor da mai târziu la iveală pro-
iectele, la cari clocesc de ani de zile, cu
atât mai bine. Un interes ușor de priceput
al guvernului, ca intervalul de agitație, ce
se va naște în jurul acestui proiect, dela care
toate păturile subjugate își așteaptă elibe-
rarea — să fie cât mai scurt.

Dacă însă acesta este un interes al gu-
vernului, al nostru este tocmai contrarul.
Noi trebuie de pe acum să pregătim mas-
sele, ca reforma să le aple gata de luptă,
de rezistență. Căci mai poate avea cineva
îndoială că guvernul ne pregătește nu un
sufragiu universal, ceea ce ar însemna descă-
tușarea noastră, nici măcar o lărgire de
drepturi ci o simplă frigere pe sfoară, o
despoiere a națiunii noastre de posibilitatea
ei de afirmare, de drept la viață. Un lu-
cru ce-l face Andrassy, poate să fie bun
pentru noi?

Nimic mai simplu, mai puțin complicat
și mai ușor ca alcătuirea unei legi asupra
sufragiului universal, acolo unde intenția
este curată, unde legiuitorul își pune de

scop aceasta. În Austria în șase luni de
zile s'a făcut tot: s'a alcătuit, s'a discutat
și a devenit fapt sufragiu universal. Aici,
de ani de zile, clocesc, se frământă, își bat
capul, cum și în ce chip să facă o lege,
care să semene a sufragiu universal dar care
să-și ajungă scopul tocmai întors: să fie sub
obroc și mai departe pe milioanele asupriților.
Acesta este scopul lui Andrassy pe care
el îl urmărește acum pe baze noi, pe baz-
ele: *sufragiului său universal*.

Că ce și cum va fi nu putem ști. Sun-
tem și noi curioși dacă Coroana, înțelege
și ea așa ca Andrassy, mandatul ce i-a dat
acestui guvern de a legifera votul univer-
sal. Se va vedea aceasta cât de curând,
când Andrassy va cere aprobarea prealabilă
a Coroanei pentru proiectele sale. În Au-
stria vedem că s'a făcut o lege cinstită, să
sperăm că Coroana nu va lăsa ca a doua
parte a monarhiei sale să se prefacă într'un
teatru de veșnic războiu de rase.

Noi să nu ne legănăm însă nici cu nădej-
dile în Coroană. Să ne pregătim de luptă.
Să fim treji, strânși laolaltă, și uniți ca un
singur om. Să ne adunăm în jurul deputa-
ților noștri, în jurul Arhierilor, pe cari din
nou îi rugăm să se pună în fruntea no-
astră. De astă dată vom pune totul în joc.
Pentru că acum ori ni-se va pregăti o nouă
robie pe veacuri înainte, ori vom câștiga și
ce-am pierdut. Tot românul să știe deci că
în Martie va începe lupta noastră cea mare,

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

Oglinda.

De Alphonse Daudet.

La Nord pe țărmul Niemenului a sosit o Cre-
olă de cinci-sprezece ani, albă și roză ca o floare
de migdal. Ea vine din țara colibrilor, adusă de
vântul amorului...

Cei din insula ei îi spuneau: »Nu pleca de
aici, căci e frig pe continent... iarna te va omori«.
Dar tânăra Creolă nu credea în iarnă și nu cu-
noștea frigul decât din băuturile răcoritoare; apoi
era îndrăgostită și nu se temea de moarte...

Acum debarcă sus în negurile Niemenului, cu
evantaile sale, cu hamacul său, cu pologurile sale
și cu o colivie cu zăbrele aurite, plină cu păsă-
rele din țara ei.

Când bătrânul Nord a văzut că vine floarea
aceasta pe care Sudul l-o trimetea într-o rază,
înima i s'a mișcat de milă; și cum se gândea că
frigul n'are să facă decât o îmbucătură din fe-
țișă și din colibrilii săi, și-a aprins îndată soarele
său galben și s'a îmbrăcat de vară ca s'o pri-
mească... Creola s'a amăgît; ea a luat căldura a-
ceasta brutală și apărătoare a Nordului, drept o
căldură dăinuitoare, verdeța aceasta eternă drept
o verdeță de primăvară și atârându-și hamacul
între doi brazi din fundul parcului, își face vânt
cu evantajul și se leagănă toată ziua.

»Dar bine, e destul de cald la Nord« zise ea
râzând. Cu toate astea o turbură ceva. De ce în
țara aceasta ciudată casele n'au verande? De ce
aceste ziduri groase, aceste covoare, aceste ta-

pete? Sobele acestea de faianță, lemnele îngră-
mădite în curte, pieile de vulpi albastre, manta-
lele dub'e, blănille din fundul dulapurilor, la ce
pot să servească? Biata fetiță!... o să fie în cu-
rând.

Într-o dimineață după ce se deșteaptă, Creola se
simți cuprinsă de un fior. Soarele a dispărut și
din cerul plumburiu, care atârna jos, deasupra
pământului cad încet fulgi de zăpadă, întinzând
pe pământ un covor de plus, alb, ca sub arborii
de bumbac...

Iată iarna, iată iarna! Vântul suflă, sobele du-
due. În colivia lor cu zăbrele aurite, colibrilii nu
mai ciripesc. Micele lor arși, albastre, roze, ru-
binii, vezi ca marea, rămân nemișcate și și-e milă
sărmanele păsări, să le vezi strângându-se unele
într'altale, amorțite și sgârțite de frig, cu ciocu-
rile lor fine și cu ochii ca o grămăle de ac. Jos,
în fundul parcului, hamacul tremură îmbrădit
de chiciură și crăclle brazilor sunt ca niște ciu-
buce de sticlă... Creola nu mai poate să iasă
afară...

E frig..

Zgriburită lângă foc, ca o păsărică din colivie,
își petrece vremea, privind la fiacăra din sobă și
își face soare cu amintirile. În căminul luminos
și arzător își revede țara: chelurile largi și bătute
de soare, sucul care curge din înima trestiiilor de
zahăr, boabele de majs plutind în pulbere de
aur, apoi siestele de după ameazi, stururile sub-
țiri, lesele de pae, nopțile cu stele, muștele și
milioanele de aripioare care sbârănă printre flori
și în ochiurile pânzel dela polog.

Și pe când vesează astfel dinaintea flăcării zi-
lele de iarnă se înșiră mereu, din ce în ce mai

scurte și mai negre. În fiecare dimineață, scoate
câte un colibrul mort din colivie; curând nu mai
rămân decât doi, cari se sbârlesc într'un colț,
unul într'altul...

Azi de dimineață Creola n'a putut să se scoale.
Ca pe o barcă napolitană de mahon prinsă în
ghețele Nordului, frigul o strânge, o amorțește.
E întunerec, căminul e trist. Promoroaca a pus
pe geamuri o perdea groasă de mătase fără lustru.
Orașul pare mort și pe străzile tăcute, plugul cu
aburi, care mătură zăpada, fluieră jalnic... În patul
ei, Creola ca să se distreze, face să lucească flu-
turiile evantașului și și petrece timpul uitându-se în
niște oglinzi din țara ei, împodobite cu ciucuri
din pene indiene.

Din ce în ce, tot mai scurte, tot mai negre,
zilele de iarnă se înșiră una după alta. Între
perdelele de dantelă ale pologului, Creola tân-
jește, se stinge. Ceeace o întristează mai ales,
e că nu poate să vadă focul din pat. I se pare
că a pierdut a doua oară patria... Din timp în
timp întreabă: »E foc în casă?« — »Da fetișo,
e foc. Căminul e plin de vălvoare, n'auzi cum
trosnesc lemnele?«

»Oh! să vad, să vad!« Dar înzadar se apleacă,
fiacăra e prea departe de ea; nu poate s'o vadă
și asta o desnădăjduiește. Într-o seară însă, cum
sta gânditoare și galbenă pe marginea pernei și
cu ochii mereu întorși către această frumoasă
flăcără nevăzută, amicului ei se apropie de ea, luă
o oglindă de pe pat și i zise: »Vrei să vezi fo-
cul?... ei bine! așteaptă...« Și îngenuchind din-
naintea căminului, se încercă să-l trimită cu
oglindea, un reflex din flăcără magică a focului:
»O vezi? — Nu! nu vad nimic. — Nici acum?..«

lupta cu arme constituționale pentru sufragiul universal. Am așteptat atâta după această lege, pe care vine acum guvernul, nu din voia lui, ci din porunca Majestății Sale să o facă, iată acum că vine și ea trebuie să ne aducă mântuire. Dacă însă guvernul, ar îndrăzni să ne tragă pe sfoară și pe noi și pe Majestatea Sa, vom da mâna toți asuprașii, toți demoșteniții, ca să eluptăm un sufragiu universal, drept și general pentru toți cetățenii, pentru toate popoarele cari alcătuiesc, susțin și apără cu sângele țara și tronul.

Sus, s'avem deci inimile!

Proiectul de revizuire a regulamentului intern. Chestia revizuirii regulamentului, adusă de guvern prin surprindere, preocupă toate cercurile politice. Chiar din punctul de vedere al politicii ungurești situația este într'adevăr tragicomică: gunile sparte cari au ajuns la guvern apărând încontra lui Tisza regulamentul camerei, au ajuns să-l știrbească ei. Ce n'a putut ajunge Viena, cum zice ei, prin Tisza iată ajunge prin Kossuth.

Onorabili noștri compatrioți maghiari înghit însă hapul căci guvernul are o scuză: *restrângerea regulamentului se face încontra croaților și naționalităților!* Acesta e un motiv, înaintea cărui tac toate celelalte. Viena, drabantii, Camarilla, toate sunt preferite, numai încontra naționalităților să fie asigurați. Asta-i lozinca.

Coaliția se grăbește cu edificarea statului național maghiar. Prin regulamentul intern i-s'așează grinzile. Sufragiul universal îi va pune coperișul. La primăvară, mai târziu la vară, deci frumosul castel al fanteziei ungurești, va fi gata. Și se va putea mută într'ansul, toată nația alcătuitoare de stat. Cea nealcătuitoare, se va alege și ea cu ceva, se va delecta de pe afară la mândra ungurească.

Așa gândesc acum patrioții în Budapesta. De aici pripa și goana cu care se precipită lucruri cari alte-dăți costau capul guvernelor. Acum se va face ca peste noapte.

Să se facă! Suntem curioși să vedem și noi odată capătul năzbiturilor ungurești.

Mari scandaluri în Agram.

Sosirea banului. — Primirea. — Isbucnirea scandalului. — Trăsurile sparte. — Ouă clocite. — Încăierări grozave.

Noul ban al Croației baronul Rauch, ar-gatul guvernului unguresc și trădătorul intereselor croate a fost primit ieri în Agram așa cum trebuia: *cu pietri și cu ouă clocite.*

S'au spart geamuri și capete, și banul a descins nu la palatul banilor, unde își propusese, ci a scăpat la locuința sa particulară, care spre norocul lui este într'o stradă mică și strâmtă. Altfel o pătea întocmai ca fișpanul lui Kristoffy, Kovács la Debretin: rămânea lat. Ungurii au crezut adecă că numai ei sunt în stare să facă astfel de primiri, croații vor primi pașnici ceata de mercenari cari a fost alcătuită în Budapesta și trimisă să administreze pe poporul croat.

Iată ce se telegrafează despre scandalul mare ce s'a întâmplat cu acest prilej:

Încă înainte de orele două, un public numărös, toți funcționarii statului și oamenii atârători de aceștia au umplut peronul gării și așteptau sosirea trenului, care aducea pe noul ban, pe nou-niștii fișpani și consilierii de secție. În fruntea funcționarilor de la oficiul banatului era Iakšics, consilierul.

În fruntea ofișerilor era generalul Gerla, comandantul corpului de armată, erau apoi Gra-paex și Wandern episcopi, apoi Lorsics președintele camerei, baronul Rauch Géza, fratele banului și alți mulți.

Trenul a sosit în gară la orele 2 și 17 minute. Banul Rauch însoțit de fișpanul Bucsetics Sándor, Mikšics, Aranics și alții, s'au dat jos din tren.

În numele orașului l'a bineventat ajutorul de primar Rázkics, iar în numele funcționarilor l'a salutat consilierul Iakšics, amândurora banul a răspuns prin cuvinte calde, abea a reușit să spună însă câteva cuvinte și deodată izbucni în scandal nemai pomenit; fluerături și haiduicii asurzitoare umpluseră văzduhul, așa că nu se mai auzea nimic din ceace vorbea banul. Văzând că nu mai e chip de a vorbi, banul intră în sala de așteptare, unde generalul Gerlak li adresa câteva cuvinte.

Între acestea afară împrejurimea gării era ocupată de mulțimea mare a demonstrațiilor, se auzeau strigăte de

— Jos cu maghiaronul!

— Abzug trădătorul!

Dar banul nu se sperie, ci ieși afară, se urcă într'o trăsură închisă și plecă din gară.

Înaintea lui, într'o altă trăsură mergea căpitanul poliției. Abia făcură însă câțiva pași, și deodată din toate părțile, amândouă trăsurile au fost încunjurate de popor, care a spart trăsurile, a aruncat cu pietri și cu ouă clocite în ele.

Ca să și arate curagiul, banul ceru o altă trăsură deschisă zicând:

»Vreau să văd Zagrabul meu brav!«

Dar nefiind altă trăsură pe acolo, banul a trebuit să intre în oraș în acea trăsură spartă, nescăpând de furia mare a poporului decât prin goana mare a cailor.

Au mai fost sparte și lovite cu ouă clocite trăsurile lui Cernkovics, locțiitor de ban și Gavranici, fișpanul din Cospici, precum au fost bătuiți cu ouă clocite toți funcționarii. De pe unii curgea gâlbinașul de ou din creștet până în tălpi.

Groaza cea mai mare a produs-o faptul, că s'au aruncat rachete între cai, cari s'au speriat și-au început să fugă în goană nebună. În acest scandal s'a repetat pe tot parcursul trecerii banului, îndeosebi în strada Duga, se adunase public numărös, care hulduia și arunca cu pietri; așa că a trebuit să vină poliția și cu puterea armelor să deschidă drum. A fost o încăierare groznică, răniți și dintr'o parte și din alta sunt o grămadă, poliția a arestat o mulțime de inși. Aceleaș scandaluri s'au repetat în strada Capușinilor, înaintea palatului Rauch, a cărui poartă publicul voia s'o spargă pentru a intra în curte să scape astfel de brutalitățile poliției.

Seara banul a luat jurământul nou numișilor fișpani și șefi de secție.

Primind pe un ziarist, banul s'a exprimat astfel:

— Demonstrația plebei nu mă sperie. Pe mine m'a numit Majestatea Sa, care nu e dator să întrebe de plebe, cine-i place să fie ban. Voi face ordine, dacă trebuie, chiar cu mână de fier.

Adunarea generală

a Reuniunii învățătorilor dela școlile conf. gr. or. rom. din protopopiatul, Comloșul-mare, Timișoara și Lipova.

Timișoara, 2/15 Ian. 1908.

Dacă pe vremuri mai senine, s'a impus tuturor factorilor și întregului neam românesc *mai mult interes* față de adunările luminătorilor neamului; cu atât mai mare interes se impune astăzi, în aceste vremuri de *greă încercare pentru*

— Nu, nu încă... Apoi primind deodată în ochi un val de lumină vie: »Oh! o văd!« zise veselă Creola, și muri zîmbind, cu două fiacări în fundul ochilor.

POEZII POPORALE.

Culese de *Iosif Chirescu*, Barliște.

Frunză verde lemn domnesc
Val de doi cari se iubesc
Și părinții nu-i volesc,
Inimile chinuri poartă
Dragostea nu și-o arată,
Amândoi ard într'un foc
Că nu pot sta la un loc.

Cătă-i țara și Ardealul
Nu-i fecior ca berlișteanul
Nici la față vederos
Nici la port așa frumos,
Berliște e sat micuț
Toată fata-i cu drăguț.

Câte fete-s berliștene
Toate-s flori și vlorele
Și sunt negre la sprâncene,
Toată țara de-i umbra

Fete așa nu-i afla,
Că au ochii fermecați
Ce străbat pân' la fițaș,
Iar gurița li izvor
Nu i de apă ci de dor.

Cine dracu a mai văzut
Bujor negru în grădinuță
Și fecior fără drăguță,
Georgină crescută 'ntors
Și fecior nedrăgostos.

Ști bade cum îmi ziceai
Când la mine sara veneai
Veneai la noi la porțiță
Și tu îmi jurai credință
Cerul pe noi de-a cădea
Tu, bade, nu mi lăsa,
Că îți place gura mea
Cerul pe noi n'a picat
Tu bade, m'ai înșelat
Și pe alta și ai afiat.

Din America.

Culeasă de *Nicolae Riscuța*, emigrant.

Frunzuliță grâu mărunț
Măicuță când m'ai făcut,

Ai beut apă din râu
Să mă duc să nu mai viu,
Ai beut apă din baltă
Ca să umbu lumea toată.
Cine nu știe ce-i dorul
Puie pe vapor piciorul.

Pus-am gândul de plecare
Să mă duc în depărtare,
Și mereu m'am pregătit
Ceasul cel greu mi-a sosit,
Am lăsat părinți plângând
Trist în urma mea privind,
Maică când eram băiat
Tu tare te-ai bucurat,
Dar tot nu te-ai gândit bine
C'oi plecă de lângă tine.
Călcând țară dupa țară
Și cu inimă amară,
Și nu ț-a venit în gând
Că vei rămânea plângând,
În largul mării privind.

Doamne ajută și grijește
Pe cel ce călătorește,
Așa într'o depărtare
Peste oceanul cel mare.

Cine suferă?

De stomac, de constipație, de lipsă de poftă de mâncare?

Acela să facă experiență cu apa amară naturală **HORGONY** recomandată de mai multe sute de medici. Înainte de dejun dacă se ia o jumătate de pahar din apa amară **HORGONY** după una până la două ore își face efectul dorit, și revine pofta de mâncare și starea bună generală. — Apa naturală **HORGONY** nu are gust rău și nu provoacă nici un gust neplăcut. Se poate căpăta în toate prăvăliile cu ape minerale, în băcăni și farmacii. La târguială să se ceară lămurit apa amară naturală **HORGONY**.

Proprietari: **Loosé János**, Budapest.

școală și mult cercata ei învățătorime. Acela, cari purtăm sarcina acestei grele chiemări în aste vremuri furtunoase, numai noi știm situația cea grea în care se află astăzi aceia, cari luat-au asupra lor martiriul de învățători ai neamului.

Când am văzut îndolența onoratei înțelegerițe române din localitate, față cu adunarea reuniunii înima ni-s'a umplut de legitimă mâhnire!...

Conform programei la 8 ore a. m. s'a oficiat prin Prea On. domn protopop dr. Traian Putici parastas întru odihna răposatului profesor preparandial Teodor Ceotea.

— Din inteligența lui, ați primit hrană spirituală, din inima lui caldă v'ați încălzit inimile d-voastre pentru tot ce e nobil; iar din caracterul său integru, v'ați format caracterele d-voastră, — a zis părintele protopop în scurta, dar semnificativa sa cuvântare dela finea parastasului.

De regretat este faptul, că la parastas au fost atât de puțini membrii, deși unii erau sosiți de cu seara.

La 8 și jum. s'a oficiat invocarea Duhului sfânt, prin Prea On. D. protopop.

La 9 ore a. m. s'a deschis adunarea, în sala cea mare dela »Fabrikshof«, prin un avântat și cald discurs al v. prezidentului Iuliu Vuia, care a condus cu probata-i energie aceea adunare, nu prea ușor de condus.

Expresiunea feții sale ne spunea, de câtă durere era cuprins sufletul său blând, în acele momente.

Prezentând adunării pe Prea On. domn dr. Traian Putici ca comisarul ven. consistor, iar pe domnii Iankovics și dr. G. Lukács ca reprezentanții inspectorului regesc, aceștia salută adunarea urându-i succes desăvârșit.

La apelul nominal răspund 124 membri, 46 din traciul Timișorii, 26 din al Belințului, 31 din al Comloșului și 21 din al Lipovei.

Adunarea își constituie biroul, proclamând de notar pe Dimitrie Roman, iar bărbați de încredere pe Simion Faur și Damian Sebeșan.

După prezentarea raportului comitetului și al cassarului general, adunarea alege o comisiune: P. Baran, I. Cismaș și E. Popoviciu; care primind actele, se retrage numai decât pentru studiere.

Scuzele insinuate din partea membrilor absenți, adunarea nu le primește, nefiind ajustate conform prescrișilor regulamentului.

Urmând disertațiunile, s'a cetit:

1. »Cari sunt relele împedecătoare frecvenței școlare și care ar fi modalitatea sanării lor« de Antonlu Nevrincean.

America-i tare bună
Dar departe și străină,
Cui îi place să dorească
După vatra strămoșească,
Că aici i atâta dor.
Câtă apă 'ntrun izvor,
Și aici i atâta jale
Câtă apă e în vale,
Căci sunt fabrici blăstămate
Mâncare de sănătate.
Ieși la lucru și muncești
Și nu știi că ce pățești,
Pe de-asupra cucuind
Crlin trece fluierând,
Scapă ferul jos pe tine
Când nu bagi de seamă bine,
Te face una cu pământul
Și găsești pe loc mormântul.

Frunză verde și una
Rău m'a blăstămat malca
Să mă leagă ca frunza
Ca frunza pe apă lină,
Ca omu 'n țară străină,
Să n'am Paști nici Rusale,
Numai tot plângând pe cale,
Eu și'n ziua de Crăciun
Plecăm suspinând pe drum.
În loc de-a merge la joc
Trag feru roșu din foc.

De-ai umbli din piatră 'n piatră
Din englez nu-i face tată,
De-ai umbli din lume 'n lume
Din englez nu-i face mumă,
Nu mai petrec cu prietini,
Ci tot mă cert cu străini.

2. »Desvoltarea gustului estetic în școala populară« de Ioan Giuchici.

Ambele disertațiuni s'au declarat de succese, votându-se disertațiilor mulțumită protocolară; nu altcum s'a primit și amandamentul făcut de v. prezidentul I. Vuia pentru asigurarea unei frecvențațiuni mai normale.

Urmând referada comisiunii cenzurătoare, aceea prin referințele P. Baran propune, iar adunarea, după lămuririle și promisiunile v. prezidentului de a face ordine în afacerile reuniunii:

a) ia la cunoștință raportul comitetului și

b) al cassarului Avram Blaj, care a încasat abia 301 cor. 46 fil., dela membri ordinari.

Absolutor nu i-se votează, până nu se va prezenta socoata în ordine și până ce esactorul P. Baran ne va fi compus evidența restanțelor reuniunii.

c) Membrului I. Anuica, căruia i-a ars mobilele, cu ocazia arderei școlai, i-se votează un ajutor de 100 cor.

Bugetul anului 1908 se votează cu erogatele de 190 coroane.

În șirul propunerilor:

1. La propunerea membrului Blașiu Codrean, adunarea exprimă mulțumirile sale tuturor factorilor cari au conlucrat la ameliorarea sorții materiale a învățătorilor, special însă *bravului popor*, care din însuflețire și curat sentiment de jertfă a ridicat învățătorimeii salarului.

2. La propunerea membrilor: T. Pop, I. Vuia și G. Tomi, adunarea roagă pe ven. consistor a dispune, ca comunele cari au ridicat salarele, să le și solvească conform prescrișilor noii legi, unde însă nu s'a manifestat *destul interes* pentru salvarea școalelor, să se esmită comisarii consistoriali, oameni cu autoritatea și inteligența recerută, cari să însuflețească poporul pentru cauză, iar unde poporul nu poate, să se facă încă la timpul prescriș în lege demersuri, pentru cererea ajutorului de stat.

La propunerile v. prezidentului I. Vuia, adunarea decretează:

a) Ven. autorități școlare să îngrijască, ca pentru serbările școlare întru amintirea marelui Andrei, să dele învățătorimeii: poezii, cântece și discursuri acomodate.

Pentru sărbările dela Reșinar delegă pe v. prezidele I. Vuia, iar în caz de impediment pe dl Sebeșan, pentru a reprezenta reuniunea oficial.

b) În conțelegere cu reuniunile surori din dieceza Arad și Caransebeș să laud demersuri, ca cu ocazia aniversării de un secol a existenței pedagogiului aradan, să se aranjeze o expoziție culturală în salele seminarului diecezan.

c) Comitetul să facă demersuri ca organul reuniunii aradane să se facă organ al tuturor reuniunilor din dieceza Aradului; schimbându-se în revistă săptămânală.

Cea mai bună impresie a făcut telegrama Prea S. Sale dlui episcop Ioan I. Papp, de următorul cuprins: »Salutând învățătorimea întrunită în adunare generală implorăm binecuvântarea cerului asupra lucrărilor ei menite a promovă cultura și întărirea neamului sub scutul bisericeii noastre străbune. Episcopul Ioan«.

Acesteia a premers adunarea prin o telegramă trimisă Prea S. Sale, dând expresiunea sentimentelor sale de fiiască stimă și recunoștință.

Abzicerea prezidentului reuniunii dr. Traian Putici să primește, însărcinându-se cu conducerea afacerilor reuniunii vice-prezidentul Iuliu Vuia.

Adunarea generală proximă s'a decis a se ținea la Lipova, pe acelaș timp când reuniunea soră arădană își va ținea adunarea sa la Radna; âst mod că deschiderile adunărilor să se facă în acelaș timp, iar celelalte ședințe să se țină alternativ, ca âst mod membrii să participe la ședințele ambelor reuniuni.

La ora 1 p. m. vice-președintele punând la inima membrilor viul interes pentru reuniune și soarta școalelor, le urează an nou fericit și ca toți să se reîntoarcă mângăiați în mijlocul familiilor lor; decherând adunarea de închisă.

După informațiunile primite, imediat după adunare energicul v. prezident a condus ședința comitetului în care s'a acceptat bogatul său program de muncă pentru adunările din despărțăminte și s'a luat severe dispozițiuni pentru încasarea tacselor.

Nădăjdum, că dragostea pentru cultura neamului a v. prezidentului acestei reuniuni va trezi a-

ceasta corporațiune la o activitate mai rodnică, va deștepta în membrii ei ambiția vremilor apuse din anii 1883/4, când aceasta reuniune era idealul reuniunilor învățătoresți din mitropolie.

Cei chemați la muncă!

Amicul culturei.

Din România.

Regele și armata. »Monitorul oficial« cu data de 1 Ianuarie 1908 v. publică următorul:

Înalt ordin de zi.

Ostași,

»În împrejurările grele prin cari a trecut România în anul din urmă, sunt fericit să constat că armata, pururea pătrunsă de sentimentul datoriei, a fost la înălțimea chemării sale.

»Totdeodată ați dovedit cât de adânc este înrădăcinat în inimile voastre spiritul disciplinei militare.

»Țara întreagă, împreună cu mine, vă privim dar cu o deplină încredere și suntem recunoscători pentru purtarea voastră bărbătească întru restabilirea ordinii turburate, care a făcut cu puțință îndeplinirea operei de reforme cerute de toți. Astăzi nu mă pot îndoi că, la orice vijelie, veți fi gata la toate jertfele pentru a asigura viitorul și propășirea patriei.

»Vă urez din tot sufletul un an bun și liniștit, rugând pe Dumnezeu să vă dăruiască fericire și sănătate.

»La mulți ani!

»Dat în București, la 1 Ianuarie 1908.

Carol«.

Anul-Nou în București. — La palatul regal. Cu ocazia zilei de 1 Ianuarie registrele palatului au fost deschise toată ziua și fără acoperite de mil de iscălituri, de înalții dignitari ai statului, de miniștrii României și ai străinătății, de persoane din înalta societate și de reprezentanții tuturor claselor populațiunii.

Suveranii au primit telegrame de felicitare dela M. M. L. L. Impăratul Germaniei și al Austriei, Regele Italiei, asemenea aproape dela toți suveranii și șefii de stat ai Europei.

Au mai sosit nenumărate telegrame din toate colțurile țării și din străinătate.

Domnul Dimitrie Sturdza, prezidentul consiliului de miniștri, a prezentat Majestăților Lor felicitările consiliului de miniștrii.

Altețele Lor Regale Prințul și Princesa României cu copii Lor au venit să-și prezinte dorințele Lor față de Suverani și au dejunat la palatul regal.

La mitropolie. Ca de obicei la mitropolie s'a oficiat liturgia și Te-Deumul.

Principele moștenitor și prințul Carol au asistat la ceremonie, acompaniați de casa militară regală și princiară.

Au mai asistat la ceremonie dl D. Sturdza, prezidentul consiliului, dl A. Carp ministrul domeniilor, Toma Stelian, ministrul justiției, Emil Petrescu, prefectul de poliție și alți dignitari ai statului.

După Te-Deum, Altețele Lor Regale se duseră în apartamentele P. S. Sale Mitropolitului primat căruia îi exprimară felicitările Lor cu ocazia anului nou.

Dl D. Sturdza și celalalți miniștrii asemenea prezentară felecitățile lor P. S. Sale Mitropolitului.

In redacție.

A. Bine frate, cum ai lăsat să plece Dinu fără să-ți iei adio dela el? Spuneai că ai să-i mai spui ceva foarte important...

B. (redactor responsabil). Nu-i nimic. Ne vom întâlni noi încurând.

A. Cum așa?

B. Păi vezi: ne-am dat rendez-vous la — Seghedin.

Acțiunea de scăpare a școalelor.

Poporul românesc respinge ajutorul de stat.

Comune brave.

Constanța.

Ni-se scrie: Vă aduc la cunoștință, că Constanța, filia comunei matre B. Comloș încă a întregit salariul învățătoresc la 1000 cor. Cel ce cetesc foi, au fost mai însufleții, dovadă, că dacă poporul nostru sare cu însuflețire în ajutorul școalei confesionale, meritul în mare parte îl are ziaristica noastră română.

Recița-montană.

Primum următoarele: Românii din Recița-montană ascultând de cuvintele însuflețite ale parohului lor, dl Ioan Popoviciu, au asigurat școala confesională votând salariu de 1100 cor. și 500 cor. cvincenalele. S'a asigurat o instituție de o imensă însemnătate pentru românii din acest emporiu industrial asaltat de străini.

Onoare lor!

Chelmac

Ioan Iovescu primar comunal în Chelmac ne trimite o desmințire în care spune că d sa n'a fost în contra votării întregirii salariului învățătoresc, cum a scris corespondentul »Tribunei«.

Luăm act!

Din comitatul Timișorii.

Primum următoarele:

Ți dragă inima, când vezi că poporul nostru e conștii de drepturile sale, de datorința sa, față de ce are mai sfânt și mai scump pe lume și în aceasta fără nefericită, de biserică și școala sa națională.

Am fost marlor ocular în mai multe comune, la desbaterea chestiunii învățătorilor noștri conf. în comitetele și sinoadele parohiale, în care am observat ca un ostaș pățit, că unde preoții noștri sunt cu iubire de neam și conștii de chemarea lor, acolo toate merg bine; iar unde »acești apostoli ai lui Hristos și ai neamului nostru« sunt proști — fie cu lertare zis — răutăcioși și invidioși, deci neconștii de chemarea și datorința lor, acolo numai vom pierde școlile noastre!

Și vai! de-o sută de ori vai! mai întâlu de acel preoți, cari iau acest lucru sfânt cu așa ușură fate de minte, trecând peste el la ordinea zilei ca peste un netrebnic, căci nu numai ei, ci și malca noastră biserică, va ajunge la risipire, ca cea a Ierusalimului; ci cu-*ea* și preotul nepăsător, renitent și răutăcios, căci școala despărțită de biserică, nu-i va mai da bisericii și preotului creștini buni și oameni de onenie ca până acum, iar el singur nu-și va putea face!

Am auzit într'un comitet parohial pe unii membri zicând: »Noi am da bucuria aceasta sumă, dacă am avea un dascăl harnic, dar al nostru e un leneș, un netrebnic, pentru care și plata cea de până acum e prea destulă, căci pruncii noștri nu știu nimic« etc., etc.

La aceste observări s'a ridicat preotul și a zis: »Aici nu e vorba de învățător, ci de scăparea școalei noastre confesionale și de onoarea noastră națională«.

»Nu suntem noi cei chemați a judeca vrednicia ori nevrednicia învățătorului nostru acuma, când datorința ne chiamă pe noi să ne arătăm că suntem vrednici a ne susține școala. Dacă careva are ceva contra neglijenței învățătorului, are timp d'aci înainte a-l arăta celor chemați, de a-l frage la răspundere, căci noi nu de dragul învățătorului actual, care mâne-poi-mâne se poate duce dela noi, ci de dragul școalei și a neamului românesc, a limbei maicii noastre osândite la pierire, și pentru vaza neamului nostru românesc, cari cer aceasta jertfă dela noi cerem, ca dacă le iubim pe acestea, ne iubim pe noi înșine și așa trebuie să o aducem pe altarul națiunii«.

Acțiunile au fost bune, căci unanim s'a votat ridicarea salariului prescriș de lege.

Intr'altă comună vecină, cu situațiune mult mai bună, au hotărât să ceară ajutor dela stat, și după câte am putut știrici, chiar preotul a asmuțat poporul contra ridicării salariului, deși în ședințe s'a făcut că apăra cauza.

Trecând seara cu trenul spre Timișoara, s'au supt în cupeul ce eram eu, mai mulți locuitori

din Lighed, o comună fruntașă din tractul Ciacovei, și fiindcă eu eram în vorbe cu alți călători tocmai despre salarizarea învățătorilor noștri, lighezii începură îndată cu drag și iubire de neam a ne povesti că la ei tocmai ieri, Duminică, s'a hotărât urcarea salariului și cvincenalelor inv. la suma prescrișă de lege.

Și la noi erau vre-o 2—3 inși contrari ridicării salariului, zicea unul dar bravul nostru preot N. Chicomban și președintele comitetului parohial emeritatul notar dl G. Nicolaeviu, în fral rânduri au conchemat comitetul parohial spre acest scop, capacitând și luminând poporul cu sfaturile lor înțelepte, cărora prin pilde și prin exemple aduse înainte, că ce se întâmplă la școalele românești comunale și de stat, le a succes a capacita pe toți poporenii, de au votat ridicarea salariului și cuincenalelor, începând cu 1 Ian. 1910.

Acest exemplu poate servi de îndreptar celor slabi de curaj, pe cari îi îndemn, că dacă nu le succede primadată, să nu aducă hotărâre, ci să se pună de nou a lumina poporul, mergând acasă, sau chemând la sine acasă pe ceice nu pricepe marea însemnătate a școalei confesionale și să-i capaciteze, nu să grăbească de loc a pune la protocol acest păcat, care numai lor le va atrage blăstămii nepozi strănepoșilor noștri.

Să nu ne țină de proști, acei preoți cari se scuză că nu s în stare a capacita poporul; căci noi, nu-i vom crede că nu pot!

Când cetim că Măldanul dintre munți stâncoși, a staverit salariul și cuincenalele prescrișe pentru doi învățători, când știm că Măldanul are un teritor mic, cu 270—280 numere de case contribuabile, pentru care plătește dare de stat abia 3—400 cor., când Vucova și Oioșagul cu câte 120 numere de case și cu teritor asemenea slab, de ce nu ar fi putut și jertoful din pustă bunăoară să-și susțină școala sa confesională ci au dat o de bunăvoe statului?

Acest răspuns, îl las în judecata m. st. cetitor!

Călătorul năcăjit.

Bradul din Zarand.

Brad, 1 Ianuarie 1908.

Frate Traiane,

N'avui fericirea să te revăd la reprezentanța din 28 Dec. 1907.

Mult, nespuse de plăcut m'ar fi impresionat prezența ta.

Sunt convins, că afaceri obștești, de sigur de mare importanță, te au reclamat alt-unde. Bine, că ți-a ajutat Dumnezeu.

Domnul ne a ajutat și nouă. Fost-am de față 47 membri din 72 în frunte cu ppresb. Cornel Lazar al Halmagului și afară de cei obligați, mulți au venit de bună voie, nechemați, mai ales tineri, ca să vadă, să se convingă, cum ne știm însufleși de lucruri mari, de idealele fericirilor noștri părinți, — și pe toți i a condus o simțire și un gând.

Vrednice lucruri au fost puse la cale. Lucruri, cari vor da nou avânt culturii neamului nostru, cari îi vor servi spre onoare celor ce au fost de față. Asigurat s'a dezvoltarea mai departe a sfatului instituit cultural, asigurat s'a mersul moral al învățământului primar prin regularea salariilor învățătorilor din Brad și Halmagiu, cari se solvesc din fondul gimnazial, întru toate conform legii, asigurat s'a prin buget salariul unui nou profesor gimnazial și luminat-ne am și asupra tuturor afacerilor puse la desbatere. Toți au înțeles situația.

Ar fi fost tot atâtea momente înălțătoare pentru tine. Îndeosebi dacă ai fi auzit cum parohii conduse de preoți și fruntași vrednici, conștii de chemarea școalei române confesionale, au asigurat deja susținerea școalelor din Brad, Cebea, Criștior între orice eventualități normale și cum și alte parohii ca Vaca, Riblița, Mesteacăn, Junc, Luncoiu, Băița fac toate opintirile, ca școala română confesională — scumpa moștenire a părinților vrednici să-și păstreze pentru toate timpurile caracterul și să funcționeze pentru luminarea neamului și întărirea patriei prin fii bine educați, întregi trupește și sufletește.

Dar, dacă nu ne-am putut revedea, nu despez. Avem încă multe afaceri, unde ne vom putea revedea!

Să rugăm numai pe bunul Dumnezeu: să ne dea ajutorul său sfânt, ca să ne putem împlini datorințele îndreptate spre tot ce-i bun, frumos și plăcut lui Dumnezeu și oamenilor buni!

Fii fericit tu și ai tăi iubiți!

Amicul: Pavel.

Vieța din America.

Dimitrie Selagian din Nădlac, emigrat în America ne roagă să-i publicăm articolul de mai la vale, care descrie viața din mult blagoslovita America:

În interesul publicului românesc, vă rog să binevoiți a publica în coloanele mult prețuitului ziar al Dvoastră »Tribuna« următoarele șire despre America, în care mă volu nizu a descrie viața americană.

În primul rând e drept și poate ar fi și păcat să ne baitem joc de istețimea și sirguința americanilor sau bunăstarea materială a lor din care toți sunt împărtașiți deopotrivă, în dulcea lor patrie fără de multă deosebire, căci unul e mai sărac și altul mai bogat. Dar cu durere trebuie să zic, căci pe cât sunt unele datini de bune pe atât sunt altele de rele, așa de piidă, invidia, pizma și ura, care este într'un grad înalt dezvoltată la poporul american și folosindu-se de pata aceasta urită în tot minutul când se întâlnesc cu noi europenii, mai ales acești din Ungaria, dacă știu de unde suntem ne batjocuresc și huiduesc cu țară cu tot de nu ni-e folos de câștigul adunat cu mult năcaz, apoi nu ni-e destul năcazul avut cu ei și lucrurile cele mai rele și mai grele, ci ne mai ajung și alte nenorociri și primejdii din cari bun e Dumnezeu dacă mai scapă cineva cu viață, și aproape nu se întâmplă nici o nenorocire care să nu fie împreună și cu moarte de om, iară cei rămași în viață cu lacrămile în ochi și cu fețele palide strâng osămintele zdrobite ale celor nenorociți și punându-le într'un coșclug pentru a le așeză în cel rece mormânt, le înmormântează pe unde pot, prin marginile morminților sau prin unele stânci de piatră unde și mormântul numai cu ajutorul unei fel de mașină poți să-l faci și și atunci în afanizime de abia un metru, unde nu peste multă vreme spălându-l plote mai că rămâne afară coșclugul și aflându-l jivnile și paserile cerului încep a-l căra în cioc pentru susținerea lor.

Locuințele lor de regulă sunt cam pe marginea orașelor făcute cam tot din lemn, afumate, scunde și mici, în cari nu poți să ai odihnă ori cât vei fi de zdrobit. Apoi în toate locurile și la toate lucrurile așa se tocimesc trebile ca tot noi să fim mai rău chinuți. Căci oamenii cu suflet negru le storc și măduva din oase, ba unii dintre ei, stăpâni sau dădători de lucru se poartă chiar mai rău decât cu dobitoacele lor, dar ne înțelegându-le limba înzadar ți-ai spune jalbele lui Stan ori Bran, căci nime nu te pricepe. Străin ești străin ți-e și pământul de sub picioare, și cei drept cu de aceștia, nu se laudă nime pentru că așa-i firea omului cu lucruri bune să se tot laude dar îi place să și tacă și să înghită suferințele și mizeria în care a ajuns de bună voie și nemănat de nime.

Și poate de multe ori e silit să și tacă căci nu știe a le descrie, sau chiar de ar și ști, se gândește, că ce folos, căci numai năcaz și durere ar stărni în inimile celor de acasă, până când el nici așa nu are de loc nădejde să mai scape de viața-l mișească în care a ajuns de bună voie. Așa slăm cu America întocmai ca cu o loterie tot al sutălea câștigă, iar cei nouăzeci și nouă își ruinează viața târându-se în noroiul mizerabil al păcatelor și nefericirilor în care s'au înglodat și când dai de așa năcazuri mari cari pătrund în adâncul inimii omenești atunci vrând nevrând trebuie să lacrămezi aducându-ți aminte de versurile:

Rabdă inimă și taci
Ca pământul care-l calci.

Iară eu din inimă rog pe frați mei români de pretutindenea să rămână acasă la căsuțele lor și să-și grijască de pușinelul avut care-l au căci cine odată se scapă de ceea ce are cu greu și-l poate câștiga îndărăt.

Mișcarea culturală.

Exemplu vrednic de urmat. În parohia Criștior (presb. Zarandului) s'a întemeiat în sărbătorile Nașterii Domnului un fond cultural din care se va susține școala confesională resp. se va reguła salariul învățătoresc după lege. Unii parohieni vrednici s'au înscris îndată și au solvit sume de câte 300—500 cor. Laudă se cuvine astorfel de frați și conducătorului lor, căci într'un chip atât de vrednic se însufieșesc de ce avem mai prețios, de cultura națională confesională a neamului. De ar afla cât mai mulți, cari să-i urmeze!

Reprezentațiunile lui Bârsan din Oravița — amânate. O depeșă din Oravița ne anunță că reprezentațiunile dlui Bârsan anunțate acolo pe 19 și 27 crt. au fost amânate pe altădată.

Pentru abonații noștri.

Rugăm pe toți abonenții noștri să binevoiască a grăbi cu plata abonamentului pe anul 1908, iar cei cari sunt în restanță, să plătească neamănat, căci în caz contrar li-se sistează trimiterea ziarului.

Avem multe cheltuieli, abonații și prietenii să nu ne îngreuneze deci situația, ci fiecare român de inimă să caute a ușora soarta ziaristicii române, plătind regulat.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 16 Ianuarie n. 1908.

— **Revizuirea regulamentului camerei.** Comitetul executiv al partidului independent va desbata azi proiectul de revizuire al regulamentului camerei, iar mâine după amiază partidul va ține conferință în chestia asta. Unele ziare ungurești au informația că afară de partidele coalizate vor mai lua parte la conferință și disidenții, democrații, croații și partidul naționalist. Deputații coaliționiști sunt de acord toți asupra revizuirii regulamentului; îi preocupă numai timpul când să se înceapă desbaterea lui în cameră. Probabil că aceasta se va face înainte de votarea bugetului.

— **O știre falsă despre învățătorii din Arad.** Ziarele românești »Gaz. Tr.«, »Lupta«, »Telegraful român« au publicat toate o informație, că *învățătorii noștri* din Arad ar fi cerut ajutor dela ministru care li s'ar fi refuzat. Că de unde au scos ziarul românesc această știre, asta o vor ști numai cei familiarizați cu felul de redactare al ziarelor noastre, cari copiază toate neghiobiile câte apar în foile ungurești. Știrea înexactă apăruse adică într'o fișică locală din Arad, de acolo în ziarele din Budapesta. Din astea firește în »Lupta« și apoi își face turneul în celelalte, în ziarele din București, o minciună care deodată este și o calomnie la adresa învățătorilor noștri. Firește și cuminte ar fi ca ziarul românesc să reproducă vești ce privește cutare ținut din foaia românească ce apare acolo și asta, o pot face cu atât mai mult cu ținutul Aradului, care are »Tribuna« slavă Domnului, cu un serviciu de informații credem destul de bun. Dacă ar face, așa unde ar rămânea însă gloria lor de a publica ceva înaintea »Tribunei« irelevant dacă aceasta este chiar o prostie cum e în cazul de față.

Confrații dacă citeau »Tribuna« trebuiau să știe că Aradul a fost cel dintâi care a întregit salariile învățătoresci și că nici odată n'a cerut și nu va cere pe seama învățătorilor săi ajutoare dela guvern. S'o iee confrății aceasta la cunoștință și să fie mai precauți, în știrile ce publică dela »corespondenți lor speciali«.

— **Episcop al Clănadului;** cu reședința în Timișoara, în locul decedatului Dessevffy a fost numit canonicul Csernoch János, deputat, membru al partidului popular. Se respălătesc astfel serviciul politic, iar bietul Nemet, episcop sfințit, rămâne tot numai — ajutor, deja sub al treilea episcop. Csernoch își va exercita mandatul de deputat și ca episcop. E primul caz în Ungaria că un episcop preferă să fie în Cameră, iar nu în Casa Magnaților.

— **Rakovsky István, erou de scandal.** Ziarele din Budapesta aduc amănunte despre un scandal al cărui erou a fost vice președintele dieței, Rakovszky. Onorabilul consilier intim și fratele său, deputat prânziu în »Hungaria«. Alături, la o masă, era familia unui nabab american, cu numele Palacios: tata, mama și 4 domnișoare, frumșeli. Cei doi frunțași maghiari le au fixat în așa chip și au făcut astfel de observații, încât familia a întrerupt masa și a plecat.

Familia aceasta avea însă de conducător și cunoscut în Pesta pe sublocotenentul Oscar Koppeler, dela ulani, care era și el în restaurant, la o masă îndepărtată cu niște colegi. Acesta văzând că americanii vor să plece, a grăbit la ei și i-a întrebat ce se s'a petrecut. Americanii i-au povestit, indignați. Ofițerul s'a dus atunci la frații Rakovszky, să le ceară numele și adresa. Aceștia s'au scuzat și l-au rugat să i prezinte americanilor, cerându-le scuze, dar Koppeler a zis: »N'am să le prezint asfel de bătărași«. De aci, se înțelege, provocare și duel. Ofițerul a duelat cu Rakovszky Béla, răniți fiind amândoi. Cu vice președintele va duela mai târziu, fiind acum bolnav de influență.

Iată ce se petrece în capitala Ungariei în cel mai elegant restaurant... Iar erou al scandalului este... vice-prezidentul dieței.

Li e rușine și ziarelor maghiare.

— **Alegere de învățător.** În 19 Ianuarie a. c. a fost ales învățător în comuna Iam di *Iosif Bogdan*, absolvent de pedagogie.

† **Toader Ionașcu.** Despre acest român de origină transilvană, »Liberalul« din Iași scrie următoarele:

În numărul ziarului nostru de Mercuri am anunțat încetarea din viață a Năsăud, în Transilvania a veteranului Toader Ionașcu, părintele amicalui nostru, dlul Românul Ionașcu, directorul școlii comerciale elementare. Dăm astăzi câteva notițe din viața acestui din urmă grănicer dela 1848 din fostul regiment al II-lea de graniță din nordul Transilvaniei. Octogenarul decedat s'a născut în Năsăud, fosta reședință a districtului (județului) Năsăudului, în anul 1823. Studiile le a făcut în fosta școală militară din Năsăud, pe care ungarul au ars-o în 1848 cu ocazia revoluției.

După sfârșirea studiilor a fost numit funcționar la judecătoria cercuială (judecătorie de ocol) a regimentului (pe acel timp administrația și justiția din acel ținut eră militară). La 1848 a luat parte în armata imperială la luptele, ce s'au dat contra ungarilor. După potolirea revoluției a fost numit membru în comisiunea însărcinată cu facerea cadastrului, iar mai târziu inspector silvic peste pădurile comunelor grănițarești.

Falnică biserică din piața Năsăudului își datorește existența srguinței neobosite a acestui vrednic român, care ca episcop a bisericii a adunat fondurile necesare pentru clădirea acelei frumoase biserici. Ca membru în consiliul comunal a contribuit la multe îmbunătățiri, ce s'au făcut în acel orașel cultural românesc. Mai târziu a fost numit asesor orfanal la sedria orfanală din Năsăud (tribunalul tutelar), iar după ce județul Năsăudului a fost încorporat cu județul Bistrița de către administrația ungurească fu permutat tot ca membru tutelar la tribunalul din Bistrița, unde funcționa până la 1880, când introducându-se limba ungurească în justiție și administrație s'a retras în mijlocul familiei la moșia sa din Năsăud. Soția decedatului, care a murit acum 9 ani, a fost fiica vestitului paroh dela 1848 Ioan Lazar, soră cu repausatul director al liceului din Năsăud, Ioan Marte Lazăr și nepoata lui Iacob Mureșanu, întemeitorul »Gazetei Transilvaniei«.

— **Dramă înfiorătoare.** Ieri seara în apropierea garei Aradului, tinăra soție a industriașului Mezei Vilmos a rănit de moarte cu două focuri de revolver pe o altă femeie, a lui Sipos

Sándor. Seara târzlu femeia a și murit. Cazul e următorul: Familia Mezei fiindcă avuse anul trecut locuință la familia Sipos trăiau în cea mai bună armonie, până când femeia stricată a lui Sipos, care era o mijlocitoare de femei a reușit să ademenească pe calea necinstei și pe soția lui Mezei. În 15 Octomvrie anul trecut, anume, femeia Sipos a invitat seara la cină pe cea alui Mezei, silind-o să bea cât mai mult. Femeia beuse mai mult decât putea ea să supoarte și aceasta îi fu n norocirea. La îndemnul femeii Sipos, amândouă au leșit la plimbare în stradă, ca să se mai recreze — zicea haranca Sipos, — când soția lui Mezei a fost condusă fără știerea ei în casa economului Laza Duma din Șega, unde blata femeie a căzut pradă poftel mârșave a bestialului om, pentru o sumă însemnată de bani, dată femeii lui Sipos.

După ce femeia Mezei s'a deșteptat din beție, și a văzut cum a fost înșelată, și-a propus să-și răsbune. Faptul l-a descoperit și bărbatul ei, care s'a solidarizat cu credincioasa i soție. Au așteptat numai ocaziunea. Ieri seara s'au și pus amândoi pe lucru. Femeia lui Mezei a ținut calea femeii lui Sipos, pe care a rănit-o cu două focuri de revolver, pe când bărbatul ei s'a dus la locuința economului Laza Duma în Șega, asupra căruia a tras două focuri, dar nu l-a nimerit. De groază Duma a leșinat. Amândoi s'au prezentat de bunăvoie la poliție.

— **Cunună eternă** au depus la »Fondul gimnazial« din Brad pentru iubiții lor: Constantin Tipurița, inv. în Vale (l. Seliște) din incidentul repausării fericitei sale soții Măriuța, la 16 Dec. 1907 50 cor. Dr. Nestor Oprean, avocat în Sănmiclașul-mare pentru finul său Iuliu Popi diu Lipova 20 cor. Dr. P. Oprișă și soția sa Eugenia, director gimn., pentru mătușa lor Rozalia Cutean văduva fer. Antonlu Cutean din Deva, răposată la 17 Dec. 1907. Văduva Regina Dragomir și iubiții săi fil pentru scumpul lor soț și tată Simeon Dragomir fost notar cercual în Gurasada.

În veci pomenirea lor. *Direcțiunea gimnazială.*

— **Mulțumită publică.** La fondul »Masa studenților« dela gimn. din Brad au intrat dăruiri marimonioase dela următorii p. t. domni: Cornel Lazar, presbiter în Hălmagiu, ca binefăcător pe viață taxa de 20 cor., Cornel Novac, preot în Almaș, jumătate din taxa de binefăcător pe viață 10 cor., Mihalu Veliciu, adv., Chișineu, f. a. n. 15 cor.

Primească profundă mulțumită! *Direcțiunea gimnazială.*

— **Rescumpărarea felicitărilor de Anul nou.** Rog să publicați că următorii și-au rescumpărat felicitările de Anul nou pe seama Reuniunii de cetire din Jebel:

Ioan Ionescu, preot gr. or. în Jebel și Vichenție Pop, avocat și proprietar câte 5 cor.; Ioan Surlaș preot gr. or. 3 cor.; Vasilie Lolchiță, dr. de teologie 2 cor.; Grigoriu Palici, învățător, Nic. Danciu, Vasilie Ciuta inv. pen., Cornel Ianculescu, comerciant, Ioan Maier, medic, Efta Lifa, cassar comunal, Marcu Mindescu, tutor orfanal, Ioan Graure, maestru, Dănilă Albu, econom, câte 1 cor. Petru Glăvan, 20 fil. La olaltă 24 cor. 20 fil. *Surlașiu*, preot ort. rom.

— **Anunț literar.** Revista »Viața literară și artistică« intrând în anul al III-lea de existență, va apare de aci înainte în editură proprie, cu un format mai mare și cu colaborarea mai multor forțe literare independente, tratând toate chestiunile culturale la ordinea zilei. Abonamentul anual (pentru Ungaria 7 lei) a se adresa dlui Virgil Cioflec, publicist, str. Fetei Nr. 13, București. Revista apare în fiecare săptămână în 8 pagini, format folio.

— **Nenorocire la patinaj.** Paris. În Bois de Boulogne s'a întâmplat o mare nenorocire la patinaj. Gheața rupându-se 30 persoane au căzut sub apă. 20 au putut fi salvate, 10 inși au pierit însă în apă.

— **Progresul mașinelor de sburat.** Aero-nautul Farman din Paris a reușit să câștige premiul Deutsch în valoare de 50000 lei.

Nouile experiențe făcute cu mașina sa de sburat au fost încoronate de succes. După cum se știe premiul Deutsch eră destinat acelei mașini de sburat care va putea face un kilometru cir-

cular în jurul a doi stâlpi evoluând în circumferență între și în jurul stâlpilor, fără a atinge stâlpii și putându-se opri în repaus, după voință, între ei. Kilometrul circular trebuia făcut în jurul acestor doi stâlpi și a altor doi așezați la o distanță oarecare. Farman a câștigat premiul făcând kilometrul circular într'un minut și 28 secunde.

— **Secretul unei bombe.** Un om din Paris, care a murit alaltăieri, a voit să facă o glumă nemai-pomenită cu ereditarii săi. În lăsamântul lui a fost aflată și o bombă, pe care desfăcându o cu mare teamă, poliția a aflat în loc de materie explozivă — zece mii de franci.

— **Jertfele luptelor cu taurii.** E lucru cunoscut că în Spania și azi mai sunt în vigoare luptele cu taurii, cărora în fiecare an le cad pradă multe vieți de om. Și anul trecut, 1907 și a avut jertfele lui în acele lupte medievale. Șapte luptători au rămas morți pe arenă, iar 82 au fost răniți. În întreaga Spania au fost omorâți în lupte 2980 tauri și 2720 cai.

— **Catastrofa de teatru din America.** Din Boyertow se comunică următoarele asupra cauzelor catastrofei:

Focul a luat naștere din cauza unui cinematograf aranjat în galerie.

Număroase persoane voind să se refugieze pe scenă care nu luase încă foc, au răsunat lămpile cu petrol incendind astfel scena. Pe scări s'au petrecut scene îngrozitoare.

Sute de persoane se aflau grămădite la uși, cele din urmă cuprinse de flăcări, iar cele dinainte în neputința de a se salva. Unii voind să se salveze, au doborât în jurul lor la pământ fără cruțare femeile și copiii. Alții s'au aruncat în desperarea lor pe trotuar unde au căzut zdrobiți.

În cele din urmă poliția a reușit să desfacă grupul. Până atunci însă zeci de persoane au pierit în flăcări sau înăbușite.

În timpul panicii care cuprinsese pe spectatori, parchetul se prăbuși îngropând pe toți cei ce nu se putuseră salva.

Numărul exact al victimelor nu s'a putut încă stabili.

Numărul răniților e foarte mare. De sub ruine au fost scoase număroase persoane a căror stare e disperată.

Victimele sunt în mare parte copii. Au pierit în flăcări familii întregi, scara de salvare neputând fi utilizată.

Ultimele telegrame sosite din Boyertow anunță că numărul morților trece de 100, iar acel al răniților de 150.

În sala teatrului se aflau 6—700 persoane.

În panica indescribibilă ce-i cuprinsese pe toți, fiecare nu se gândea decât la dânsul.

Cei mai în vârstă în desperarea lor nu mai cruțau de loc copiii.

Victimile sunt în genere copiii mai mici ca 15 ani.

Mai tot orașul care numără 3000 de locuitori se află la locul catastrofei, unde se petrec scene sfâșietoare. Mulți părinți cari în desperarea lor vo'au să se arunce în flăcări n'au putut fi împedcați decât cu mare greutate dela acest act.

Sub ruine se mai află număroase cadavre.

Intregul oraș e în doliu.

S'au adus cosciuge din alte orașe vecine. — Mai toate casele au fost transformate în spitale pentru îngrijirea răniților.

— Nu mai e păr cărunt — «Regulatorul de păr» al lui Fr. Radda dă părului cărunt de pe cap și barbă culoarea naturală: blondă, brunetă, brunetă închis sau neagră. Este un preparat foarte sigur și nesticăcios, care nu vopsește nici pielea, nici albiturile.

Folosirea acestui neasemănat preparat e nu se poate

mai simplă: cu pieptenul mușcat în fluidul acesta nesticăcios se va atinge zilnic ca și cu un oleu perii pe cap și aceasta se va continua până când părul va câștiga culoarea naturală. Acest «Regulator de păr» este a nu se confunda cu alta preparate pentru păr de felul acesta. E de 25 de ani în circulație. Nenumărate recunoștințe, dovedesc succesul splendid obținut. Prețul: 1 sticlă: 2 cor. O sticlă de probă: 1 cor. Se vinde la: Friedrich Radda, apothecar în Páncsova. Magazin la: Iozef v. Török, în Budapesta. Király-utca.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

— Ședința de azi a camerei. —

Budapesta, 16 Ianuarie n.

Camera a ținut azi numai o scurtă ședință.

Măine va începe discuția asupra proiectelor de recruți și asupra legii de comasări din Ardeal.

Dela clubul național.

Clubul deputaților naționali va țineă de seară ședință pentru discutarea proiectelor cari vin în discuția de mâine.

Mâine clubul va participa prin delegații săi Teodor Mihali și Brediceanu la conferința comună a partidelor convocată în chestia revizuirii regulamentului.

Revizuirea regulamentului.

Asupra felului cum se va revizui regulamentul, ziarele de azi sunt informate că se va introduce în regulament dispoziția că dacă 150 deputați cer urgent, aceasta se admite.

Din Croația.

Banul Rauch a ținut azi o lungă vorbire către funcționarii cari i-s'au prezentat.

El a spus că se va reformă compromisul din 68 dintre Ungaria și Croația și se vor lărgi drepturile camerei croate.

Economis.

»Revista Economică« organul băncilor române și al asociației acestora »Solidaritatea« apare cu începere dela 1 Ianuarie 1898 sub redacția dlui Constantin Popp, funcționar la »Albina«.

Ea apare în lunile Ianuarie, Februarie și Martie, ca și în trecut, iar în lunile Aprilie Decembrie de două ori pe lună, în extenziunea de 1½ coale.

Abonamentul este 12 cor. pe an și 6 cor. pe ½ an.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 15 Ian. 1908.

INCHEEREA la 1 ORĂ :

Orâu pe Apr. 1908 (100 klg.)	25.34—25.36
Secară pe Apr.	22.46—22.48
Ovăs pe Apr.	16.54—16.56
Cucuruz pe Mai 1908	13.94—13.96

INCHEEREA la 4 ORE :

Orâu pe Apr.	25.34—25.36
Secară pe Apr.	22.44—22.46
Ovăs pe Apr.	16.52—16.56
Cucuruz pe Mai 1908	13.96—13.98

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

de Tisa — — — —	23 K. 80—25 K. 40 fil.
Din comitatul Albei — — — —	24 » 10—25 » 10 »
De Pesta — — — —	23 » 95—25 » 10 »
Bănățenesc — — — —	24 » 20—24 » 80 »
De Bacica — — — —	24 » 15—24 » 95 »
Săcară — — — —	22 » 40—22 » 80 »
Orzul de nutreț, cvalitatea I.	15 » 50—15 » 70 »
» de cvalitatea II — — — —	15 » 30—15 » 50 »
Ovăs » » I — — — —	16 » 40—16 » 60 »
» » » II — — — —	16 » ——16 » 30 »
Cucuruz vechiu — — — —	— » — » — »
» nou — — — —	13 » 07—13 » 95 »

BIBLIOGRAFIE.

A apărut: »Lucașfărul« nrul 23—24 cu următorul sumar: M. S. Rîmnicianu: Giotto. D. M. Teodorescu: Casa lui Mazăre. V. Buta: Din popor. Octavian Goga: Iudita (poezie după I. Kiss) I. Ciocârlan: Inimă de mamă (nuvelă). I. Agârbiceanu: Nepotriviri (nuvelă). Cronica: Teatrul nostru. Încă odată »Puterea întunecului«. Solidaritate interconfesională. »Die Karpathen«. Expoziția de copii din Ilmbav. Bibliografie. Poșta redacției. Pbșta administrației. Ilustrațiuni: Giotto. Madona din Ognisanti. Florența. Niccolo Pisano. Prezentarea în templu. Giovanni Pisano. Omorirea pruncilor. Cimabue. Madonna de Rucellai. Giotto. Renunțarea Sf. Francisc la averile pământefști. Giotto. Ioachim la păstori. Giotto. Întâlnirea Mariei cu Elisabeta. Giotto. Plângerea lui Isus. Nașterea Sf. Ioan și darea numelui de către Zaharie. Giotto. Căsătoria lui Sf. Francisc cu sărăcia. Expoziția de copii din Ilmbav: mamele cu copiii premiați. Primul premiat la expoziția de copii din Ilmbav.

Poșta Administrației.

T. Ș. F. Am primit 20 cor. ca abonament până 15 Ianuarie 1908. st. n.

Nicolau Vlad. Sellemberk. Am primit 10 cor. ca abonament până 1 Iulie 1908.

Dum. Băgăria, Oravița. Am primit 6 cor. ca abonament până la 1 Ianuarie 1909.

Iovan Damian, Szerb-Csanád. Am primit 2 cor. ca abonament până la 1 Iulie 1908.

Iacob Druga, Ludișor. Am primit 2 cor. ca abonament până la 1 Ianuarie 1908.

Stefan Bog. mäsar, Kööd. Am primit 4 cor. ca abonament până la 1 Ianuarie 1909.

Petru Soppa, Fofeld. Am primit 6 cor. ca abonament până la 1 Iulie 1908.

Petru Marcu, Forotic. Am primit 3 cor. ca abonament pe 1907. Mai ai 1 cor. de plătit pe 1907.

Flore Popa, Șeitin. Am primit 3 cor. ca abonament până la 1 Ianuarie 1908.

Nicolau Soceriu, Cenadul-sârbes. Am primit 8 cor. ca abonament până la 1 Ianuarie 1908.

Nicolae Plisca, Ion P. Belde, Ioan Miclea și Pavel Druiă. Dezna. Am primit câte 2—2 cor. ca abonament până la 1 Iulie 1908.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor proprietar George Nichin.

Farmacia la „Regina Elisabeta“

laborator medical și cosmetic

Szeged, Csongrádi sugár-ut.

Recomandă preparatele celebre cu efect experimental sau gur, fabricate în laboratorul cosmetic și cunoscute sub altelei „Elisabeta“.

Cremă de față „Elisabeta“ — de zi și de seară — redă feței fragezimea tinereții, împiedcă formarea crețelor, face să dispară imediat pistruiele, petele de fcat și tot felul de necurătenii ale pielii. Prețul 1 și 2 cor.

Lapte de crin „Elisabeta“, contra tuturor boalelor de piele și a defectelor frumseții, efect sigur. Prețul 1 cor. 20 fil. Spirt de păr „Elisabeta“ după o folosire de câteva zile împiedcă formarea mătreței, întărește rădăcinile bolnave ale părului. Prețul 1 cor. 60 fil.

„Buzodol“ contra asudării picioarelor și a mâinilor — după o singură folosire, efect sigur și în cazurile celor mai greve. Prețul 1 cor.

Singurul deposit la fabricantul. Comandele din provincie se îndeplinesc punctual. La o comandă de 10 cor. nu se socotește împachetarea și porto.

Lemle József, farmacist

Cântarea înaltă sufletul!

GEORGE DIMA: Cele mai frumoase compozițiuni de caracter bisericesc și lumesc pentru cântare și pian, coruri mixte și de bărbați etc. ale acestui măiestru al muzicii au apărut la

H. Z E I D N E R în Brașov. Catalog gratuit!
In aceeași librărie este un sortiment bogat în cărți literare românești, de utensilii pentru scris și desen, deposit de hârtie, și despre aceste se află catalog, care se trimite gratuit.

Iun. Hepp Gyula

LIPPA.

Recomandă asortimentul lui de **diferite pieluri**, anume opinci recunoscute de locuitorii români din ținuturi veche.

PIRMA FONDATĂ LA ANUL 1860.

Mijlocul cel mai bun de înfrumșetare din lume!

CREMA de față REGINA

care pentru însușirea neîntrecută de înfrumșetare la expoziția din 1900 Paris a fost premiată.

CREMA REGINA curată în timpul cel mai scurt față de orice catifelată. UN BORCAN 1 coroană 40 fileri.

PUDRA REGINA se recomandă ca cea mai bună dintre pudrele până acum cunoscute. Se vinde în culoare albă, roză și cremă. O ȘCATULĂ 1 coroană 40 fileri,

SAPUNUL CREMA REGINA e sapunul cel mai de toaletă pentru înfrumșetarea feței. O BUCATĂ 70 fileri.

De vândut în laboratorul chemical al lui
Temesváry József
.. apotecar ..

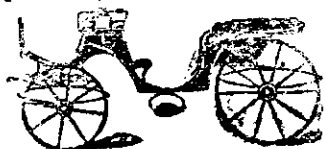
Szeged, Petőfi Sugár-ut
și la Török József, apotecar, Budapest, Király-u.

Szeszák S. és Fia

fabrică de trăsuri aranjate cu electricitate

Kolozsvár, Malom-u. 12.

Mare magazin de trăsuri, care îndeștește
— orice pretenții; atelier de reparare. —

Fabrică de calese asortată cu toate mașinile moderne tehnice.

În Cluj și jur o unica fabrică, în care se pregătește fiecare parte a trăsuri: fabricăm roate, facem lucruri de fierar, pielar și de lustruit sub conducerea mea personală, cu prețurile cele mai moderate. — Ținta noastră principală e: lucrare bună și solidă, dar ieftină. — Serviciu prompt. — Răspundem imediat comandelor din provincie. —
Recomandăm diversele părți de trăsuri, cari se vând; așa numitele „măntuitoare de norolu” cu șezutul închis bine
Fondat în 1870. — Prețuri gratis.

ANUNȚURI

primește administrația »Tribuna« pe lângă prețurile cele mai moderate.

Se caută un colaborator intern, la redacția »Tribunei«, și un practicant

pentru administrația »Tribunei«.

Condițiunile se vor stabili în urmă.
Reflecții să se adreseze redacției și administrației separat.

Redacția și administrația
»Tribuna«.

Contra boalelor de plumâni

a tusei, răgușelei, laringitei, se recomandă:
pilulele Frankl (sulfonatac pil.) experimentată de medici. — și bolnavul cel mai gingaș le ia cu plăcere.
Prețul unei cutii mare 2 cor. 40 fil.

Se găsește în farmacia:

Frankl Antal Szeged,
Felsőváros 20.

Bancă de școală

Mobile de școală

Mobilă modernă de birouri
și fabricare de instrumente gimnastice.

Catalog de prețuri gratuit și porto franco.

Haltenberger Béla,

văpsitorie de haine, curățătoare chimică și fabrică de spălat în aburi.

►●◄ KASSA. ◄●►

Se curăță sau se vâpșește cât se poate de frumos, haine de iarnă, blănării, haine de dame, bluse, toalete de bal.

Jachete de piele descolorate, se vâpșesc într-o culoare închisă trainică.

Gulerele și manșetele, se curăță și se fac albe ca zăpada, fără chlor.

În casuri de doliu, se vâpșesc imediat hainele în negru.

Firma pune mare preț pe expediarea cât se poate de repede și punctual pe postă și în provincie.

Odăjdii bisericesti, broderiile se curăță frumos și multă îngrijire.

Gratis! Gratis!

trimit oricui

cine se adresează la mine, catalogul de prețuri care a apărut de curând despre

Ciasornice

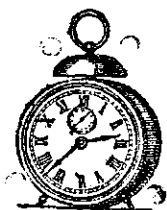
de prima calitate

și bijuterii, ciasornice

bine regulate remon-

toir cu 5 coroane 60

fil., un ciasornic de trezit perfect cu 2 cor. 90 fil.

Celce dorește a avea

RACHIE

ieftină,

FĂRĂ CĂZAN

acela să-și procure dela comerciantul

Radovan Popovits, în Ujvidék,

CARTEA

din care poate învăța cum să facă toate răchiurile și cum manipularea vinurilor.

Prețul acestei cărți e 6 cor.

Tot așa vând materialul necesar cu praf cu tot.

Prețul pentru 100 litre 8 cor.

Productele de ACID-CARBONIC din Muschong-Buziás

stațiune balneară

aranjată din nou

expediază și afară de cartel imediat cantitate cât de mare

ACID-CARBONIC-LICHID

chemicește curat și natural, în lichid din izvoarele de acid carbonic din bala celebră Buziaș, pentru prepararea apelor gazease, pentru restauratori și alte scopuri industriale.

!! Cel mai spornic acid carbonic !!

Extrasul certificatului analizei chimice al institutului de a examina pe cale chimică mâncările și becurile a. 1907 nr. 4615. „Mirosul și gustul” e normal. Conținutul de acid carbonic: 99-57%. În urma examinării s'a constatat că aceste corespund pe deplin cerințelor higienii publice și pe baza conținutului carbonic bogat se califică de cel mai bun. Cu informații servește prompt:

uroul de expedare de produse acid-carbonice și ape minerale al stațiunii bincare Muschong-Buziás în Buziás-Fürdő. (MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZÉN-SAV MŰVEK ÉS ÁSVÁNYVIZEK SZÉTKÜLDÉSI TELEPE BUZIÁSFÜRDŐN).

Adresa telegrafică: Muschong-Buziásfürdő. Telefon interurban

STIMATE DOAMNE!

Comandați numai odată de probă cosmeticul de înfrumșetare
Crema Havasi-Gyopár de dr. Biró
și Vă veți convinge că acest cosmetic minunat îndepărtează imediat
pistruiile, petele de ficat și tot felul de erupțiuni de pelea feței, și îi
dă o frăgezime tinerească. Un borcan mare 1 cor. Săpunul 70 fil.

Cel mai eficace preparat contra anemiei, lipsa de
apetit și nenosită este preparatul alui **Dr. BIRO Tokaji China-Vasbor**
Are un gust plăcut, întărește și curăță sângele. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fil.

„ARANYHARMAT“.

Prin întrebuințarea căruia se poate colora părul în blond-auriu. Acest mijloc
e nestrăcutabil atât pentru păr cât și în general pentru sănătate. Nu vopsește!
Nu murdărește! Prețul unei sticle cu îndrumare 3 coroane.

Toate aceste se află în deposit principal la:

Farmacia WOLFF, Kolozsvár.

Corespondență particulară în limba română!

Filială în T.-Recaș.

Filială în Buziaș.

Expositură în Toracul-mic.

„TIMIȘIANA“

instituit de credit și economii
societate pe acții în Timișoara.

Anul întemeierii 1885. : : : Depuneri : : Cor. 2.500.000.
Capital de fond Cor. 600.000. Fond de rezervă Cor. 200 000.

Primește depuneri spre fructificare și dă
deponenților 4½%, după depuneri peste
20000 cor. cu abdicere de 90 zile 5% in-
terese netto. Darea de venit după capita-
lele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 cor. se pot ridica și se plă-
tesc fără abdicere. Depuneri și ridicări se pot face
pe cale postală. și se expediază franco.

Escomptează cambii cu 6%—8% interese.

Tot asemenea, acordă credite hipotecare
precum și amortizaționale în modul cel
mai culant.

Direcțiunea institutului.

Sprîjiniți industriașii români.

Avis!

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public
român că mi-am deschis în Curtici str. mare 531

**Un atelier de tâmplărie (măsar) unde
efectuiesc tot felul de lucrări**

ce se ating de această branșă.
Rugând onor. public a mă sprîjini cu comanda de sale.

Rămân cu deosebită stimă:

Jacob Cărătuș,
măiestru măsar.

Comande se efectuează prompt și repede.

Prețuri ieftine.

Lucru bun și conștientos.

VRANITS & TAUSCH

„La crucea de aur“

în **NEOPLANTA** (Nensatz),
strada Dunării (Donau-
Gasse).

Recomandă în binevoitoare aten-
țiune a prea onoraților Domni
preoți și comune bisericești ma-
gazinul său bogat de revizite
bisericești, ca

feloane, steaguri, cruci, ripide,
candele, cadelnițe, baldahine și
icoane sante.

Posedăm cel mai mare deposit în obiecte bisericești,
și cu prețurile cele mai ieftine

Mare atelier pentru pre-
gătirea de iconostase,
tronuri, străni, am-
voane, sfesnice dela
simple până la cele mai
scumpe.

Institut de auritură
artistică pentru auritura
de iconostase, tronuri,
cadre și tot felul de or-
namentică bisericească,
cu prețurile cele mai
avantajoase.

La cerere catalog ilustrat
se trimite gratuit.

Asigurări contra focului: case,
bucate, mobile, vestminte, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCEI GENERALE DE A-
SIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primește oferte pentru asigurări din comitatele:
Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș
și Torontal, — și le efectuează pe lângă cele mai
favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fix, rente,
zestre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori,
pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din
urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua
morții întemplate;
2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile
mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, halne
recvizite ș. a. prin spargere;
4. Contra grindinei: grân, secară, orz, oușuruz
ovės, viță (vinea), plante industriale: cânepă, in, hîmă
nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la
agenturele noastre locale și cercuale mai în fie-
care comună și direct prin

Agentura principală „TRANSSYLVANIA“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

Asigurați contra grindinei: cucuruzul,
grâul, secara, ovězul și toată economia!

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul
morții, spese de înmormântare!

Asigurați contra furturilor prin spargere:
bani și tot ce are valoare de preț!